

1. (a) Vi börjar med att kvadratkomplettera polynomet i vänsterledet:

$$\begin{aligned} z^2 - (2+i)z + 3+i = 0 &\Leftrightarrow \left(z - \frac{2+i}{2}\right)^2 - \left(\frac{2+i}{2}\right)^2 + 3+i = 0 \Leftrightarrow \\ \left(z - \frac{2+i}{2}\right)^2 - \frac{1}{4}(4+4i-1) + 3+i = 0 &\Leftrightarrow \left(z - \frac{2+i}{2}\right)^2 = -\frac{9}{4}. \end{aligned}$$

Låt nu $w = z - \frac{2+i}{2} = a + bi$. Eftersom $(a + bi)^2 = a^2 + 2abi - b^2 = -\frac{9}{4}$ får vi, genom att identifiera realdel respektive imaginärdel, att $a^2 - b^2 = -\frac{9}{4}$ samt $2ab = 0$. Det måste även gälla att $|w|^2 = \left|-\frac{9}{4}\right|$, vilket ger att $a^2 + b^2 = \frac{9}{4}$. Nu blir

$$\begin{cases} a^2 - b^2 = -\frac{9}{4} \\ a^2 + b^2 = \frac{9}{4} \\ 2ab = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} 2a^2 = 0 \\ 2b^2 = \frac{9}{2} \\ 2ab = 0 \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} a = 0 \\ b = \pm\frac{3}{2}. \end{cases}$$

Möjliga w är därför $w_1 = \frac{3i}{2}$ och $w_2 = -\frac{3i}{2}$, vilka i sin tur ger lösningarna $z_1 = 1 + 2i$ och $z_2 = 1 - i$.

Svar: Lösningarna är $z_1 = 1 + 2i$ och $z_2 = 1 - i$.

- (b) På grund av absolutbeloppet börjar vi med att ta reda på när $x^2 - 2x \geq 0$ respektive när $x^2 - 2x < 0$. Vi ser att $x^2 - 2x = x(x - 2)$ växlar tecken då $x = 0$ och då $x = 2$, och genom att sätta in valfritt annat x -värde (exempelvis $x = 1$) ser vi att $x^2 - 2x < 0$ precis då $0 < x < 2$, och att $x^2 - 2x \geq 0$ för övriga x . Vi undersöker de två fallen separat.

Fallet $0 < x < 2$: Ekvationen blir $-x^2 + 2x + x - 2 = 0$, och vi får

$$-x^2 + 2x + x - 2 = 0 \Leftrightarrow x^2 - 3x + 2 = 0 \Leftrightarrow x = 1 \text{ eller } x = 2,$$

där dock $x = 2$ är en *falsk rot* (ligger utanför intervallet $0 < x < 2$).

Övriga x : Ekvationen blir $x^2 - 2x + x - 2 = 0$, och vi får

$$x^2 - x - 2 = 0 \Leftrightarrow x = -1 \text{ eller } x = 2,$$

som båda är giltiga lösningar (ingen av dem ligger i intervallet $0 < x < 2$).

Sammantaget har vi de tre lösningarna $x = -1$, $x = 1$, och $x = 2$.

Svar: Lösningarna är $x = -1$, $x = 1$, och $x = 2$.

2. (a) Låt $f(x) = \ln(1 + 2x)$ och $g(x) = \sqrt{1 - 4x}$. Maclaurinpolynomen ges av

$$f(0) + xf'(0) + \frac{x^2 f''(0)}{2}$$

respektive

$$g(0) + xg'(0) + \frac{x^2 g''(0)}{2}.$$

Derivering och insättning av $x = 0$ ger

$$\begin{aligned}f(x) &= \ln(1 + 2x) && \Rightarrow f(0) = 0 \\f'(x) &= \frac{2}{1 + 2x} && \Rightarrow f'(0) = 2 \\f''(x) &= -\frac{4}{(1 + 2x)^2} && \Rightarrow f''(0) = -4,\end{aligned}$$

så det sökta Maclaurinpolynom för $\ln(1 + 2x)$ blir $2x - 2x^2$. På samma sätt får vi

$$\begin{aligned}g(x) &= \sqrt{1 - 4x} = (1 - 4x)^{1/2} && \Rightarrow g(0) = 1 \\g'(x) &= \frac{1}{2}(1 - 4x)^{-1/2} \cdot (-4) = -2(1 - 4x)^{-1/2} && \Rightarrow g'(0) = -2 \\g''(x) &= -\frac{1}{2} \cdot (-2)(1 - 4x)^{-3/2} \cdot (-4) = -4(1 - 4x)^{-3/2} && \Rightarrow g''(0) = -4,\end{aligned}$$

vilket ger att det sökta Maclaurinpolynom för $\sqrt{1 - 4x}$ blir $1 - 2x - 2x^2$.

Svar: De sökta Maclaurinpolynomen blir $2x - 2x^2$ för $\ln(1 + 2x)$ respektive $1 - 2x - 2x^2$ för $\sqrt{1 - 4x}$.

- (b) Eftersom funktionen $h(x) = \ln(1 + 2x) + \sqrt{1 - 4x}$ är kontinuerlig i $x = 0$ gäller att $\lim_{x \rightarrow 0} h(x) = h(0) = 1$, så $a = 1$.

Svar: Konstantent blir $a = 1$.

- (c) Med hjälp av resultatet i (a) vet vi att $\ln(1 + 2x) = 2x - x^2 + x^3 B_1(x)$ och $\sqrt{1 - 4x} = 1 - 2x - 2x^2 + x^3 B_2(x)$, där $B_1(x)$ och $B_2(x)$ är begränsade i närheten av $x = 0$. Med $a = 1$, enligt (b), får vi

$$\begin{aligned}& \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - \ln(1 + 2x) - \sqrt{1 - 4x}}{x^2} = \\&= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - (2x - 2x^2 + x^3 B_1(x)) - (1 - 2x - 2x^2 + x^3 B_2(x))}{x^2} = \\&= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{1 - 2x + 2x^2 - x^3 B_1(x) - 1 + 2x + 2x^2 - x^3 B_2(x)}{x^2} = \\&= \lim_{x \rightarrow 0} \frac{4x^2 - x^3(B_1(x) + B_2(x))}{x^2} = \lim_{x \rightarrow 0} 4 - x(B_1(x) + B_2(x)) = 4,\end{aligned}$$

eftersom $B_1(x)$ och $B_2(x)$ är begränsade nära $x = 0$.

Svar: Gränsvärdet är 4.

3. Vi räknar dimensionslöst för att förenkla notationen. Låt de bortskurna kvadraternas sidor vara x , vilket även blir lådans höjd. Lådans längd blir då $(3 - 2x)$ och dess bredd blir $(2 - 2x)$, vilket ger volymen

$$V(x) = x(2 - 2x)(3 - 2x) = 6x - 10x^2 + 4x^3, \quad D_V = [0, 1].$$

Funktionen $V(x)$ är kontinuerlig på D_V och deriverbar överallt utom i ändpunkterna, så $V(x)$ har ett största värde som antas antingen i en inre stationär punkt eller i en ändpunkt.

För att bestämma alla inre stationära punkter löser vi ekvationen $V'(x) = 0$:

$$V'(x) = 0 \Leftrightarrow 12x^2 - 20x + 6 = 0 \Leftrightarrow x^2 - \frac{5}{3}x + \frac{1}{2} = 0 \Leftrightarrow x = \frac{5}{6} \pm \frac{\sqrt{7}}{6}.$$

I ändpunkterna har vi $V(0) = V(1) = 0$, som inte kan vara maximum, så maximum måste antas för antingen $x = \frac{5}{6} - \frac{\sqrt{7}}{6}$ eller $x = \frac{5}{6} + \frac{\sqrt{7}}{6}$. Enklast är nu att använda andraderivatan, $V''(x) = 24x - 20$, som blir

$$V''\left(\frac{5}{6} - \frac{\sqrt{7}}{6}\right) = 20 - 4\sqrt{7} - 20 = -4\sqrt{7} < 0$$

respektive

$$V''\left(\frac{5}{6} + \frac{\sqrt{7}}{6}\right) = 20 + 4\sqrt{7} - 20 = 4\sqrt{7} > 0.$$

Maximum antas alltså för $x = \frac{5}{6} - \frac{\sqrt{7}}{6}$.

(Alternativt, om vi inte vill använda andraderivatan, kan vi helt enkelt bara sätta in de olika x -värdena och se vilket som ger störst volym.)

Svar: Största volymen uppstår då $x = \frac{5}{6} - \frac{\sqrt{7}}{6}$.

4. (a) Upprepad partialintegration ger

$$\begin{aligned} \int_0^\infty x^2 e^{-2x} dx &= \lim_{a \rightarrow \infty} \int_0^a x^2 e^{-2x} dx = \lim_{a \rightarrow \infty} \left[-\frac{x^2}{2} e^{-2x} \right]_0^a + \int_0^a x e^{-2x} dx \\ &= \lim_{a \rightarrow \infty} -\frac{a^2}{2} e^{-2a} + \left[-\frac{x}{2} e^{-2x} \right]_0^a + \int_0^a \frac{1}{2} e^{-2x} dx \\ &= \lim_{a \rightarrow \infty} -\frac{a^2}{2} e^{-2a} - \frac{a}{2} e^{-2a} - \left[\frac{1}{4} e^{-2x} \right]_0^a \\ &= \lim_{a \rightarrow \infty} -\frac{a^2}{2} e^{-2a} - \frac{a}{2} e^{-2a} - \frac{1}{4} e^{-2a} + \frac{1}{4} = \frac{1}{4}. \end{aligned}$$

Svar: Integralens värde är $\frac{1}{4}$.

(b) Vi använder skivformeln,

$$V = \pi \int_a^b f(x)^2 dx,$$

som ger volymen V av den rotations kropp som uppstår mellan $x = a$ och $x = b$ då kurvan $y = f(x)$ roteras kring x -axeln.

Med kurvan och gränserna i uppgiften blir volymen

$$V = \pi \int_1^2 \left(\frac{1}{x} - \frac{1}{x+1} \right)^2 dx = \pi \int_1^2 \left(\frac{1}{x^2} - \frac{2}{x(x+1)} + \frac{1}{(x+1)^2} \right) dx.$$

Här behöver $\frac{2}{x(x+1)}$ partialbråksuppdelas. Ansatsen

$$\frac{2}{x(x+1)} = \frac{A}{x} + \frac{B}{x+1} = \frac{Ax + A + Bx}{x(x+1)}$$

leder till $A = 2$ och $B = -2$. Volymen kan nu beräknas:

$$\begin{aligned} V &= \pi \int_1^2 \left(\frac{1}{x^2} - \frac{2}{x(x+1)} + \frac{1}{(x+1)^2} \right) dx \\ &= \pi \int_1^2 \left(\frac{1}{x^2} - \frac{2}{x} + \frac{2}{x+1} + \frac{1}{(x+1)^2} \right) dx \\ &= \pi \left[-\frac{1}{x} - 2 \ln x + 2 \ln(x+1) - \frac{1}{(x+1)} \right]_1^2 \\ &= \pi \left(-\frac{1}{2} - 2 \ln 2 + 2 \ln 3 - \frac{1}{3} + 1 - 2 \ln 2 + \frac{1}{2} \right) \\ &= \pi \left(-4 \ln 2 + 2 \ln 3 + \frac{2}{3} \right) = \frac{2\pi}{3} (3 \ln 3 - 6 \ln 2 + 1). \end{aligned}$$

Svar: Volymen är $V = \frac{2\pi}{3} (3 \ln 3 - 6 \ln 2 + 1)$.

5. Vi börjar med att bestämma allmänna lösningen till $y'' + y' - 2y = 4e^{-3x}$, och anpassar sedan konstanterna som dyker upp så att y både blir begränsad och uppfyller $y(0) = 5$.

Karakteristiska ekvationen är $r^2 + r - 2 = 0$ och har lösningarna $r = -2$ och $r = 1$, så homogena lösningen är $y_h(x) = C_1 e^{-2x} + C_2 e^x$.

Som partikulärlösning ansätter vi $y_p(x) = C_3 e^{-3x}$, som ger $y_p'(x) = -3C_3 e^{-3x}$ och $y_p''(x) = 9C_3 e^{-3x}$. Insatt i ekvationen ger detta att

$$y'' + y' - 2y = 4e^{-3x} \Leftrightarrow 9C_3 e^{-3x} - 3C_3 e^{-3x} - 2C_3 e^{-3x} = 4e^{-3x} \Leftrightarrow C_3 = 1,$$

så vi får $y_p(x) = e^{-3x}$.

Allmänna lösningen är alltså $y(x) = y_h(x) + y_p(x) = C_1 e^{-2x} + C_2 e^x + e^{-3x}$. Eftersom lösningen vi söker är begränsad måste $C_2 = 0$, och villkoret $y(0) = 5$ ger sedan att $C_1 = 4$, så att $y(x) = 4e^{-2x} + e^{-3x}$.

Det efterfrågade gränsvärdet blir

$$\lim_{x \rightarrow \infty} e^{2x} y(x) = \lim_{x \rightarrow \infty} e^{2x} (4e^{-2x} + e^{-3x}) = \lim_{x \rightarrow \infty} 4 + e^{-x} = 4.$$

Svar: Funktionen är $y(x) = 4e^{-2x} + e^{-3x}$, och det sökta gränsvärdet är 4.